

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ 2024 - 2026

Pszczyna, LUTY 2024 r.

Wykaz skrótów

RDD	Rodzinny Dom Dziecka
RZ	Rodzina Zastępcza
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
ORPZ	Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Pszczynie
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie
CWDiR	Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny

1. Wprowadzenie

Naturalnym środowiskiem rozwoju i zaspokajania potrzeb człowieka jest rodzina, dlatego każde dziecko ma niezbywalne prawo do wychowania w rodzinie. Rodzice obowiązani są troszczyć się o dobro dziecka, zapewnić mu odpowiednie warunki życia oraz umożliwić wszechstronny rozwój osobowości. W razie pojawienia się jakichkolwiek trudności w należyтым wypełnianiu obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej rodzicom należy się pomoc i wsparcie ze strony państwa. Celem wsparcia jest przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku, gdy wykorzystane zostaną wszelkie możliwe formy pomocy, a rodzice dziecka nadal nie są w stanie należycie wypełniać swoich obowiązków, dziecko może zostać umieszczone w pieczy zastępczej, której celem jest zapewnienie mu czasowej opieki i wychowania. Prawo dziecka do opieki państwa określa art. 72 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej: „Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.” Również Konwencja Praw Dziecka podkreśla, iż dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Tego rodzaju opieka może obejmować umieszczenie w rodzinie zastępczej, przysposobienie lub umieszczenie w odpowiedniej pieczy instytucjonalnej, powołanej do opieki nad dziećmi.

Kwestie wsparcia rodziny i opieki zastępczej szczegółowo reguluje Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z preambułą ww. ustawy, celami podstawowymi są:

- dobro dzieci, które potrzebują: szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości, zrozumienia, troski o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową oraz ochronę ich praw i wolności;
- dobro rodziny, która stanowi podstawową komórkę społeczną, naturalne środowisko rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

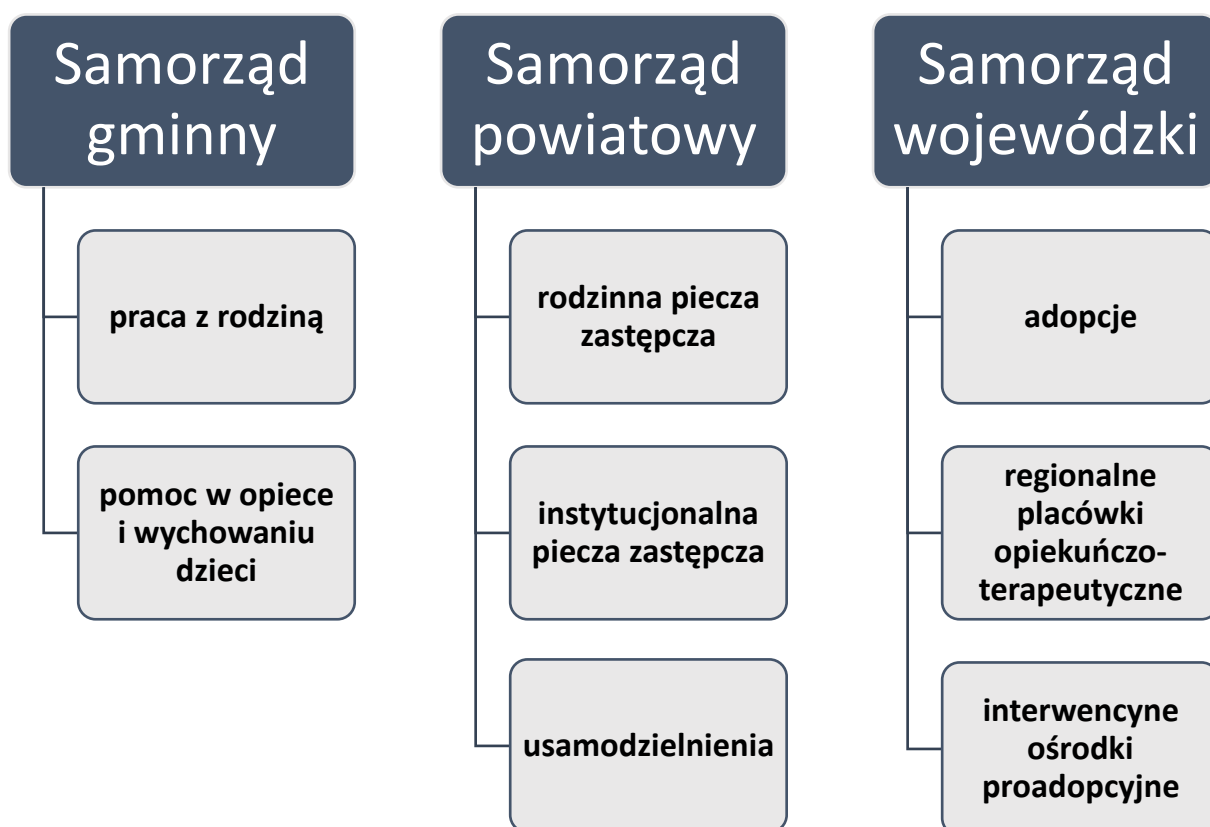
Niniejszy Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej- zwany dalej Programem- stanowi realizację dyspozycji ustawowej, zawartej w art. 180 pkt 1 ustawy wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym do zadań własnych powiatu

należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Zadania samorządu w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje zagadnienia dotyczące: profilaktyki środowiskowej dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; rodzinnej pieczy zastępczej; instytucjonalnej pieczy zastępczej; usamodzielnień pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej; procedur adopcyjnych; zadań administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; zasad finansowania systemu opieki nad dzieckiem i pieczy zastępczej. Powyższe zadania zostały rozdzielone między samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki.

Do zadań samorządu gminnego należą w szczególności opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny, tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem. Samorząd powiatowy odpowiada za organizację pieczy zastępczej – zapewnienie i tworzenie warunków do powstawania i działania pieczy zastępczej, organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego, wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Samorząd województwa organizuje i prowadzi ośrodki adopcyjne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne i regionalne placówki opiekuńczo- terapeutycznych, monitoruje działania systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej na terenie województwa. Ustawa nakłada także na podmioty realizujące zadania w zakresie pieczy zastępczej obowiązek współpracy na rzecz dziecka i rodziny.

2.1 Zadania powiatu

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;

- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) wprowadzanie danych do rejestru, ich aktualizacja i usuwanie;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej albo centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu;
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-

wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

- 13) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej;
- 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o dłużnikach.

Zgodnie z art. 181 ustawy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej i programu wsparcia rodzin z dziećmi;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców.

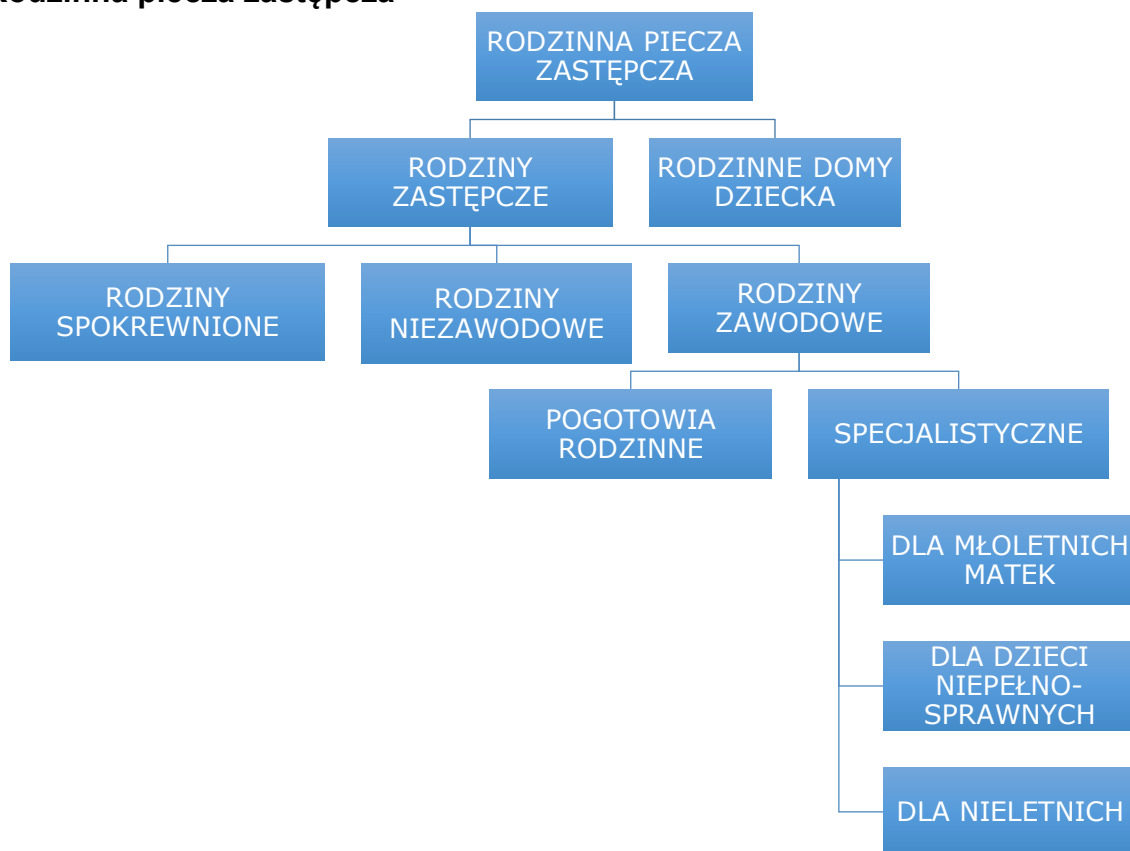
3. Adresaci programu

Adresatami niniejszego programu są:

- rodziny zastępcze, rodziny biologiczne dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

4. Piecza zastępcza w powiecie pszczyńskim w latach 2021- 2023

4.1 Rodzinna piecza zastępcza

W powiecie pszczyńskim funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe w tym pogotowia rodzinne, rodzina specjalistyczna a także rodzinne domy dziecka.

Tabela 1. Rodziny zastępcze na terenie powiatu pszczyńskiego w latach 2021- 2023

Rodzaj rodziny zastępczej	Rok 2021 l. rodzin/l. dzieci	Rok 2022 l. rodzin/l. dzieci	Rok 2023 l. rodzin/l. dzieci
Spokrewnione	50/57	46/57	45/57
Niezawodowe	49/61	53/73	46/58
Zawodowe	7/29	4/18	4/14
Zawodowe specjalistyczne	1/1	1/1	1/1

Rodzaj rodziny zastępczej	Rok 2021 l. rodzin/l. dzieci	Rok 2022 l. rodzin/l. dzieci	Rok 2023 l. rodzin/l. dzieci
Pogotowia rodzinne	2/7	3/19	3/16
Rodzinny dom dziecka	3/20	3/23	3/21
Razem:	112/175	110/191	102/167

Źródło: PCPR

Dzieci z powiatu pszczyńskiego znajdują opiekę w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu, a także poza nim.

Tabela 2. Dzieci z powiatu pszczyńskiego przebywające w rodzinach zastępczych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci z powiatu pszczyńskiego przebywających w rodzinach zastępczych	176	187	154
Na terenie powiatu	144	157	131
Poza powiatem	32	30	23

Źródło: PCPR

Corocznie dzieci z powiatu znajdują, po raz pierwszy w swym życiu, opiekę w rodzinach zastępczych zarówno spokrewnionych, niezawodowych jak i zawodowych.

Tabela 3. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego umieszczone po raz pierwszy w rodzinach zastępczych (poza pogotowiem)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci z powiatu pszczyńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych	14	23	2
Na terenie powiatu	14	21	1
Poza powiatem	0	2	1

Źródło: PCPR

Na czas postępowania sądowego dzieci mogą być umieszczane w zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Tabela 4. Dzieci z powiatu pszczyńskiego umieszczone w pogotowiach rodzinnych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci	9	12	5

Źródło: PCPR

W latach 2021-2023 na terenie powiatu powstało 47 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 65 dzieci.

Do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy m.in. przygotowanie kandydatów do roli rodzica zastępczego. Czasami w trakcie postępowania kwalifikacyjnego okazuje się, że kandydaci nie spełniają warunków określonych w ustawie. Nie wszystkie osoby, które przeszły wstępną kwalifikację i ukończyły szkolenie ostatecznie decydują się na założenie rodziny zastępczej.

Tabela 5. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba osób zgłaszających chęć podjęcia się funkcji rodzica zastępczego	25	20	13
Liczba osób, które ukończyły szkolenie	14	12	3

Źródło: ORPZ

Część rodzin zastępczych niezawodowych wyraża chęć przekształcenia się w rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinny dom dziecka, rodziny te muszą przejść dodatkowe szkolenie, podczas którego zostają przygotowane do zawodowego pełnienia swojej roli. Po zawarciu umowy o pełnienie funkcji rodziny zawodowej otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie.

Gmina i powiat współfinansują pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze otrzymują świadczenia pieniężne. Należą do nich: comiesięczne świadczenie na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka, dodatek wychowawczy (500+), świadczenie dobry start- dwa ostatnie wypłacane przez ZUS. Świadczenia te wypłacane są niezależnie od rodzaju rodziny zastępczej, w której dziecko się wychowuje. Rodziny zastępcze zawodowe wychowujące powyżej 3 dzieci otrzymują świadczenie na przeprowadzenie remontu. Wypłacane są także świadczenia fakultatywne: częściowe pokrycie kosztów wypoczynku, pokrycie kosztów niezbędnych wydatków związanych z przyjęciem dzieci do rodziny zastępczej - do 1000 zł, w przypadku zdarzeń losowych również wypłacano świadczenia pieniężne.

Rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka otrzymują za pełnienie swej funkcji comiesięczne wynagrodzenie. W rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka, w których przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny, zatrudniane są osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. W związku z wzrastającą liczbą dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz zaburzeniami i chorobami dzieci wymagającymi wzmożonej opieki nad nimi, istnieje konieczność zatrudniania osób do pomocy w coraz większym wymiarze godzinowym.

Tabela 6. Wydatki powiatu na płace związane z zawodowymi rodzinami zastępczymi w złotych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wynagrodzenie rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka	552.623	572.018	708.457
Wynagrodzenie osób do pomocy	106.414	138.513	204.474

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wynagrodzenie rodzin pomocowych	1.428	5.940	5.545
Razem	660.465	716.471	918.476

Źródło: PCPR

Do zadań powiatu należy finansowanie pieczy zastępczej. Częściowo koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych pokrywają gminy, a także powiaty pochodzenia dzieci.

Tabela 7. Wydatki i dochody powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej w złotych (świadczenia, wynagrodzenia rodzin oraz osób do pomocy)

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wydatki Powiatu Pszczyńskiego	3.143.701	3.245.433	3.611.236
Dochody powiatu	1.014.524	1.180.008	1.423.120
Koszty powiatu	2.129.177	2.065.425	2.188.116

Źródło: PCPR

4.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Formy pieczy instytucjonalnej:

1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze:
 - a) typu socjalizacyjnego;
 - b) typu interwencyjnego;
 - c) typu rodzinnego;
 - d) typu specjalistyczno-terapeutycznego.
2. Regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne (prowadzone przez samorząd wojewódzki).

Na terenie naszego powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo wychowawcze- Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny „Przystań” oraz „Ostoja”. W przypadku, gdy w placówkach wszystkie miejsca są zajęte dzieci z Powiatu Pszczyńskiego kierowane są do placówek poza powiatem.

Do placówek opiekuńczo–terapeutycznych lub placówek specjalistyczno-terapeutycznych poza powiat kierowane są dzieci wymagające specjalistycznej opieki i terapii. W ostatnich trzech latach poza powiatem wychowywało się 1 dziecko.

Tabela 8. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach	7	13	6

Źródło: PCPR

Stale w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowuje się około 30 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu.

Tabela 9. Dzieci z powiatu pszczyńskiego przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci w placówkach	27	37	31

Źródło: PCPR

Powiat zobowiązany jest do pokrywania kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 10. Koszt utrzymania dzieci z powiatu pszczyńskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w złotych

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wydatki powiatu pszczyńskiego	2.128 097	2.336.604	2.641.560
Dochody powiatu	892.202	943.812	924.761
Koszty powiatu	1.235.895	1.392.792	1.716.798

Źródło: PCPR

4.3 Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Osobie pełnoletniej, która przebywała w pieczy zastępczej na podstawie orzeczenia sądu, opuszczającej tę pieczę, przysługuje pomoc pieniężną na kontynuowanie

nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia, a także zapewnia pomoc prawną i psychologiczną. Wsparcie to jest niezwykle istotne dla osób, które po kilku, a czasem kilkunastu latach pobytu w pieczy zastępczej nadal nie mogą liczyć na żadną pomoc ze strony swoich rodziców. Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielniającej się, która przebywała w pieczy zastępczej, przez co najmniej rok, a w przypadku rodziny zastępczej spokrewnionej 3 lata.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie przez usamodzielniającego się wychowanka, wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, w którym określono w szczególności:

- zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia;
- sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych;
- zakres pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielniającą się zatrudnienia.

Indywidualny program usamodzielnienia jest opracowywany przez osobę usamodzielniającą się wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez wychowanka pełnoletności, a następnie jest zatwierdzany przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Tabela 11. Liczba wychowanków pobierających świadczenia w związku z usamodzielnieniem

Rodzaj świadczenia	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Pomoc na usamodzielnienie	10	5	10
Pomoc na kontynuację nauki	33	32	28
Pomoc na zagospodarowanie	13	7	4

Źródło: PCPR

Tabela 12. Środki wydatkowane w związku z usamodzielnianiem wychowanków

Rodzaj świadczenia	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Pomoc na usamodzielnienie	83.270	67.923	58.986
Pomoc na kontynuację nauki	218.748	155.197	154.173
Pomoc na zagospodarowanie	18.924	11.508	7.642
Razem	320.942	234.628	220.801

Źródło: PCPR

Dzieci i młodzież są corocznie umieszczane w pieczy zastępczej, część dzieci opuszcza rodziny i placówki. Młodzież usamodzielnia się, młodsze dzieci są adoptowane, a niektóre wracają do swoich rodzin biologicznych. W ostatnich latach wzrastała liczba dzieci umieszczanych w rodzinnych formach pieczy zastępczej (poza rokiem 2022) a także dzieci wychowywanych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zwiększyła się również liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba dzieci umieszczanych po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

Tabela 13. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego wymagające po raz pierwszy umieszczenia w pieczy zastępczej

	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba dzieci	29	46	11

Źródło: PCPR

Tabela 14. Liczba dzieci z powiatu pszczyńskiego, które opuściły system pieczy zastępczej w latach 2021-2023

	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza
Rok 2021	27 osób z tego: Adopcja - 6 Powrót do rodziny - 5 Usamodzielnienie - 16	3 osoby z tego: Adopcja-0 Powrót do rodziny-2 Usamodzielnienie-1

Rok 2022	37 osób z tego: Adopcja -17 Powrót do rodziny - 4 Usamodzielnienie - 16	8 osób z tego: Adopcja - 0 Powrót do rodziny - 0 Usamodzielnienie - 8
Rok 2023	23 osoby z tego: adopcja – 5 powrót do rodziny - 12 Usamodzielnienie - 6	5 osób z tego: Adopcja-0 Powrót do rodziny-3 Usamodzielnienie-2

Źródło: PCPR

5. Założenia programowe

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu skoncentrowane są przede wszystkim na zapewnieniu dzieciom pieczy zastępczej. Powiat organizuje także wsparcie osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo–wychowawcze.

Zadaniem gminnych podmiotów organizujących pracę z rodziną – ośrodków pomocy społecznej – jest umożliwienie powrotu dziecka do rodziny. W powiecie pszczyńskim podejmowane są działania mające na celu rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, deinstytucjonalizację z uwzględnieniem realnych możliwości wynikających z konieczności zapewnienia opieki dzieciom jej pozbawionym. Duży nacisk kładzie się na dostosowanie wsparcia do indywidualnych potrzeb wychowanków.

Niniejszy program jest kontynuacją wcześniejszych działań podejmowanych w powiecie pszczyńskim na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Służy ukierunkowaniu działań na poziomie powiatu, ustaleniu priorytetów, a także jest podstawą do pozyskiwania środków finansowych.

Celem, który nadal chcemy osiągnąć jest stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej, umożliwiającego objęcie opieką i wsparciem wszystkich dzieci potrzebujących tego rodzaju pomocy.

Zależy nam na zapewnieniu właściwych standardów świadczonej pomocy, współpracy między podmiotami udzielającymi dziecku wsparcia, która – o ile jest to możliwe – pozwoli na powrót dziecka pod opiekę rodziny naturalnej lub też umożliwi mu stabilne funkcjonowanie w ramach odpowiednich – rodzinnych lub instytucjonalnych – formach pieczy zastępczej.

W tym celu będą podejmowane będą działania doprowadzające do:

- 1) Rozwoju, w tym profesjonalizacji rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez zwiększanie skuteczności pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych, doskonalenie warunków prowadzenia zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie im potrzebnego wsparcia w zależności od zgłaszanych potrzeb oraz rozwój kompetencji wychowawczych osób sprawujących funkcję rodzin zastępczych. Działania te mają doprowadzić do zwiększenia odsetka dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 2) Doskonalenia systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej, indywidualizacji pracy z dzieckiem, poprzez wspieranie rozwoju placówek opiekuńczo – wychowawczych pracujących w nowym trybie funkcjonowania, zapewnienia kadrze kierowniczej i pedagogicznej z tych placówek dostępu do szkoleń adekwatnie do potrzeb, wprowadzania i doskonalenia metod pracy służących indywidualizacji pracy z dzieckiem.
- 3) Zapewnienia wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, czyli podejmowanie takich działań, aby wychowankowie mogli otrzymać wsparcie adekwatne do swoich potrzeb, i które zwiększą ich szanse na samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie.

6. Cele Programu, kierunki, działania

Cel główny: stworzenie na terenie powiatu pszczyńskiego sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej.

Kierunki działania:

1. Rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej

Dzieci, które z różnych powodów nie mogą wychowywać się w swoich rodzinach naturalnych powinny mieć stworzone warunki wychowania jak najbardziej zbliżone do warunków rodzinnych. Rodziny zastępcze wypełniają wobec dzieci powierzonych ich opiece zadania nieobecnych rodziców. Zaspakajają one potrzeby biologiczne i psychiczne wychowanków, otaczają dzieci ciepłem i miłością. Poza predyspozycjami

osobowościowymi rodzice zastępczy muszą posiadać specyficzną wiedzę i umiejętności niezbędne do właściwego pełnienia funkcji rodzica zastępczego. Realizacja niniejszego kierunku stanowi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej a także ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

1.	Kierunek działania: rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
1.1	Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego: • udział w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze, • rozpowszechnianie plakatów, ulotek informacyjnych, publikacje prasowe, prowadzenie strony internetowej, • indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi.	ORPZ, PCPR, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe, media	Zadanie ciągłe
1.2	Pozyskiwanie kandydatów, do pełnienia funkcji rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i RDD diagnozowanie, szkolenie kandydatów, wydawanie stosownych zaświadczeń kwalifikacyjnych. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych.	ORPZ , PCPR, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe, media	Zadanie ciągłe
1.3	Dokształcanie, rozwijanie umiejętności wychowawczych oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców zastępczych poprzez	ORPZ , PCPR, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe

1.	Kierunek działania: rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
	organizację dla nich szkoleń, warsztatów, konferencji, itp.		
1.4	Wspieranie rodzin zastępczych w aplikowaniu o pomoc materialną i instytucjonalną	ORPZ, PCPR, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe
1.5	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.	ORPZ , PCPR, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe
1.6	Zapewnienie rodzicom zastępczym możliwości wzajemnego spotykania się w siedzibie ORPZ, nawiązywania kontaktów, wspierania się w ramach grupy wsparcia.	ORPZ	Zadanie ciągłe
1.7	Wspieranie finansowe rodzin zastępczych, zapewnienie środków na świadczenie fakultatywne.	PCPR, Starostwo Powiatowe	Zadanie ciągłe
1.8	Wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu przez nie funkcji m.in. poprzez: realizację planu pomocy dziecku, prowadzenie baz danych specjalistów i instytucji oferujących pomoc rodzinom zastępczym, poradnictwo specjalistyczne, szkolenia, prowadzenie grup wsparcia,	ORPZ ORPZ, PCPR, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe

1.	Kierunek działania: rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
	grup edukacyjnych, terapii, superwizji, zapewnienie dzieciom i rodzinom dostępu do specjalistycznej pomocy. Dostosowywanie oferty wsparcia rodzin do indywidualnych potrzeb.		
1.9	Działania integrujące środowisko rodzin zastępczych: • organizowanie dnia rodzicielstwa zastępczego, • organizowanie spotkań, imprez dla dzieci i rodziców.	ORPZ, Starostwo Powiatowe, Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe
1.10	Zapewnienie funkcjonowania rodzin pomocowych.	PCPR ORPZ	Zadanie ciągłe
1.11	Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.	ORPZ Organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe
1.12	Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi.	PCPR	Zadanie ciągłe
1.13	Zawieranie umów z rodzinami zastępczymi zawodowymi oraz rodzinnymi domami dziecka w ramach limitu.	PCPR	Zadanie ciągłe
1.14	Podniesienie jakości usług świadczonych w zakresie pieczy zastępczej: szkolenie i doskonalenie zawodowe pracowników instytucji działających w obszarze pieczy zastępczej.	PCPR ORPZ CWDiR „Przystań” „Ostoja”	Zadanie ciągłe

1.	Kierunek działania: rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
1.15	Pozyskanie nowej siedziby ORPZ.	Powiat Pszczyński	2025 r.

2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnej opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Nie wszystkie dzieci pozbawione opieki rodziców mogą zostać otoczone opieką rodzin zastępczych. Tym dzieciom, a najczęściej młodzieży, należy zapewnić opiekę i wychowanie w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza zapewnieniem wychowankom poczucia bezpieczeństwa, odpowiednich warunków bytowych i właściwych oddziaływań wychowawczych ma przygotować do samodzielnego, satysfakcjonującego życia w przyszłości. Realizacja zaplanowanych zadań ma prowadzić do stałego doskonalenia systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz indywidualizacji pracy z wychowankami. Realizacja niniejszego kierunku stanowi plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2.	Kierunek działania: zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnej opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
2.1	Realizacja postanowień sądu o umieszczeniu małoletnich w pieczy instytucjonalnej.	CWDiR „Przystań, „Ostoja”, PCPR	Zadanie ciągłe
2.2	Doskonalenie procesów wychowania i opieki w placówce, w tym m. in.: zapobieganie niepożądanym zjawiskom społecznym i zdrowotnym, rozwój zainteresowań wychowanków,	CWDiR „Przystań, „Ostoja” Wolontariusze	Zadanie ciągłe

2.	Kierunek działania: zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnej opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
	wyrównywanie deficytów edukacyjno - rozwojowych oraz obejmowanie wychowanków działaniami terapeutycznymi, psychoedukacyjnymi i profilaktycznymi.		
2.3	Współpraca ze szkołami i opiekunami praktyk zawodowych.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja”	Zadanie ciągłe
2.4	Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu wychowanków do rodzin naturalnych, umieszczania w rodzinach zastępczych lub adopcji.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja” PCPR, ORPZ, sądy, Rodziny zaprzyjaźnione, Wolontariusze	Zadanie ciągłe
2.5	Pogłębianie i rozwijanie współpracy między instytucjami w zakresie realizacji zadań pieczy zastępczej.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja” PCPR, ORPZ, Ops-y sądy	Zadanie ciągłe
2.6	Kontynuowanie współpracy z placówkami z kraju i z zagranicy, nawiązywanie nowych partnerstw.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja”	Zadanie ciągłe
2.7	Pozyskiwanie sponsorów w celu realizacji konkretnych działań na rzecz dzieci.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja” organizacje pozarządowe	Realizacja bieżących potrzeb w placówce

2.	Kierunek działania: zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnej opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych		
	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji
2.8	Współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja”, organizacje pozarządowe	Zadanie ciągłe
2.9	Pozyskiwanie rodzin zaprzyjaźnionych i wolontariuszy.	CWDiR „Przystań” „Ostoja” PCPR, ORPZ	Zadanie ciągłe
2.11	Zwiększanie dostępności placówek dla osób ze szczególnymi potrzebami.	CWDiR „Przystań”, „Ostoja” Starostwo Powiatowe	Zadanie ciągłe

3. Wsparcie usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Opuszczenie pieczy zastępczej często stawia wychowanków w bardzo trudnej sytuacji życiowej. Osoby usamodzielniające się zazwyczaj nie mogą liczyć na pomoc ze strony swoich rodzin naturalnych. Nie zawsze są dostatecznie przygotowane do dorosłego życia, mają niskie kwalifikacje zawodowe, nie mają zasobów mieszkaniowych i materialnych. Często w codziennym funkcjonowaniu borykają się z różnymi deficytami i trudnościami. Ważnym zadaniem powiatu jest wspieranie młodych ludzi opuszczających pieczę zastępczą w zakresie pełnego usamodzielnienia, m.in. poprzez pomoc w uzyskaniu wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, odpowiednich warunków mieszkaniowych a także przygotowanie do pełnienia w satysfakcjonujący sposób ról społecznych.

3.	Kierunek działania: wspieranie usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
3.1	Wspieranie wychowanków pieczy zastępczej w uzyskaniu samodzielności m.in. poprzez: tworzenie programów usamodzielnienia, pomoc w ich realizacji, monitorowanie procesu usamodzielnienia, prowadzenie szkoleń, grup wsparcia, edukacyjnych, wsparcie psychologiczne, socjalne i prawne.	ORPZ, CWDiR „Przystań”, „Ostoja”, PCPR	Zadanie ciągłe
3.2	Aktywizowanie osób usamodzielnianych do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym poprzez rozwijanie ich kompetencji osobistych, społecznych i zawodowych.	ORPZ, CWDiR „Przystań”, „Ostoja”, PCPR	Zadanie ciągłe
3.3	Wsparcie finansowe, rzeczowe osób usamodzielnianych.	PCPR	Zadanie ciągłe
3.4	Rozwijanie współpracy instytucji na rzecz pomocy usamodzielnianym w uzyskaniu zatrudnienia i odpowiednich warunków mieszkaniowych.	ORPZ, CWDiR „Przystań”, „Ostoja”, PUP, PCPR, OPS-y	Zadanie ciągłe
3.5	Zapewnienie wychowankom usamodzielnianym miejsc w mieszkaniu treningowym i wspomagany, wspieranie wychowanków w pozyskiwaniu mieszkań socjalnych, komunalnych.	PCPR	Zadanie ciągłe

7. Limit rodzin zastępczych

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązek planowania i limitowania liczby rodzin zastępczych zawodowych funkcjonujących w powiecie. Ustawa nie określa ani maksimum ani minimum nowych rodzin zawodowych. Ustalony limit należy dostosować do potrzeb powiatu w zakresie sprawowanej pieczy zastępczej. Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, uwzględniając realne możliwości ustala się limit rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka w latach 2024–2026.

Tabela 15. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
Liczba rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka	14	15	16

Wskazane w powyższej tabeli zakładane limity rodzin zastępczych zawodowych i RDD dotyczą prognozowanej liczby umów zlecających pełnienie tej funkcji. W kolejnych latach należy dążyć do stałego, systematycznego wzrostu liczby rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka. Aktualnie w powiecie pszczyńskim funkcjonuje 10 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 2 rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i 3 rodzinne domy dziecka. Biorąc pod uwagę zmiany w funkcjonowaniu systemu pieczy zastępczej oraz uwarunkowania środowiskowe należy w planowaniu pieczy wziąć pod uwagę możliwość rozwiązania niektórych rodzin zastępczych w tym również zawodowych.

8. Wskaźniki realizacji programu

Kierunek działania	Wskaźniki realizacji celów	Stan pożądany
Rozwój rodzicielstwa zastępczego	liczba zorganizowanych akcji propagujących rodzicielstwo zastępcze oraz liczba rozpowszechnionych	jak największa liczba mieszkańców poinformowana o idei rodzicielstwa zastępczego

Kierunek działania	Wskaźniki realizacji celów	Stan pożądany
	- ulotek informacyjnych, publikacji prasowych - liczba pozyskanych i przeszkolonych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w tym rodzin zawodowych - kwoty udzielonego wsparcia - liczba udzielonych porad, szkoleń, przeprowadzonych grup wsparcia, superwizji, grup edukacyjnych i terapii - liczba warsztatów, szkoleń konferencji - liczba działań wspierających - liczba pikników, grup wsparcia, imprez dla rodzin zorganizowanego dnia rodzicielstwa zastępczego - liczba rodzin pomocowych - liczba wolontariuszy w rodzinach zastępczych - liczba zawodowych rodzin zastępczych, osób do pomocy - liczba szkoleń pracowników	- liczba kandydatów pokrywająca - zapotrzebowanie - wsparcie finansowe rodzin zgodnie z istniejącymi przepisami - liczba działań zaspakajająca potrzeby rodzin zastępczych - liczba działań zaspakajająca potrzeby rodzin zastępczych - liczba działań zaspakajająca potrzeby rodzin zastępczych - corocznie zorganizowany dzień rodzicielstwa zastępczego, funkcjonowanie co najmniej jednej grupy wsparcia - liczba rodzin umożliwiającą realizację przepisów ustawowych - każda rodzina zastępcza potrzebująca wsparcia wolontariusza otrzymuje je - zwiększenie liczby rodzin zawodowych zgodnie z wnioskami rodzin i limitem

Kierunek działania	Wskaźniki realizacji celów	Stan pożądany
	• pozyskana nowa siedziba ORPZ	• wzrastająca liczba szkoleń i osób przeszkolonych • siedziba zapewniająca optymalne funkcjonowanie ORPZ
Zapewnienie dzieciom i młodzieży optymalnej opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	• realizacja postanowień sądu o umieszczeniu małoletnich w pieczy instytucjonalnej • liczba wychowanków uzależnionych, stosujących używki, przemoc • liczba programów i działań edukacyjnych, profilaktycznych, terapeutycznych • liczba wychowanków, którzy powrócili do środowiska naturalnego zostali adoptowani lub umieszczenie w rodzinie zastępczej • liczba sponsorów, fundacji, pozyskane wsparcie • liczba wolontariuszy i rodzin zaprzyjaźnionych • dostosowanie organizacji placówki do wymogów ustawowych	• wszystkie postanowienia sądu zrealizowane • zmniejszona liczba wychowanków stosujących przemoc, używki • liczba działań zaspokajająca potrzeby wychowanków • wzrastająca liczba wychowanków • wsparcie od sponsorów zaspakajające potrzeby dzieci • liczba zaspakajająca potrzeby dzieci • placówka dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami, przygotowane 4 miejsca izolacji

Kierunek działania	Wskaźniki realizacji celów	Stan pożądany
Wspieranie usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą	• liczba wychowanków przygotowanych do samodzielności • liczba realizowanych programów usamodzielnienia • liczba utworzonych grup wsparcia, grup edukacyjnych wsparcia psychologicznego, prawnego dla młodzieży usamodzielnianej • liczba kursów, treningów, porad • kwota udzielonego wsparcia finansowego • liczba osób mieszkających w mieszkaniach chronionych	• wszyscy wychowankowie przygotowani do pełnego usamodzielnienia • wszyscy usamodzielniani wychowankowie realizują plan zgodnie z zapisami • działania zaspakajają potrzeby wychowanków usamodzielnianych • wzrastająca liczba ofert dla wychowanków (proporcjonalnie do liczby wychowanków) • corocznie wszystkie wnioski zrealizowane • corocznie wszystkie wnioski zrealizowane

9. Ryzyko dotyczące realizacji programu

Na realizację celów Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej mogą wpływać różne, zmieniające się w czasie warunki zewnętrzne i wewnętrzne, niezależne od działań realizatorów Programu, czyli czynniki ryzyka. Uwzględnienie zarządzania ryzykiem w procesie planowania pozwoli na ograniczenie liczby sytuacji nieprzewidywalnych, które mogą stanowić przeszkodę w osiągnięciu założonych celów. Zasadniczym założeniem Programu jest osiągnięcie zaplanowanych celów poprzez realizację wszystkich przedstawionych w Programie działań. Wśród największych zagrożeń niezależnych od działań realizatorów, mogących mieć negatywny wpływ na realizację Programu należy wskazać:

1. zbyt małą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka;
2. brak osób gotowych do przyjęcia do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków;
3. brak współpracy ze strony rodziców naturalnych w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej;
4. brak kandydatów do przysposobienia dzieci;
5. rosnącą liczbę dzieci spoza powiatu oraz liczby dzieci cudzoziemskich kierowanych do pieczy zastępczej na terenie powiatu;
6. trudności w umieszczaniu rodzeństw w rodzinnej pieczy zastępczej, ze względu na pojedyncze miejsca w rodzinach zastępczych;
7. przedłużające się postępowania sądowe, a w konsekwencji dłuższy czas przebywania małoletnich w rodzinach zastępczych;
8. zwiększająca się liczba rodzin zastępczych w zaawansowanym wieku, co skutkuje przechodzeniem na emerytury lub zmniejszeniem liczby kierowanych do tych rodzin dzieci.

10. Źródła finansowania programu

- Środki własne samorządu powiatowego, samorządów gminnych oraz samorządu województwa;
- Środki budżetowe administracji rządowej;
- Środki organizacji pozarządowych;
- Środki Unii Europejskiej;

- Środki pozyskiwane z innych źródeł.

11. Koordynacja i monitoring programu

Realizatorami programu są wszystkie wymienione wyżej podmioty działające w obszarze pieczy zastępczej. Działania koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie. Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie poprzez sporządzanie corocznych sprawozdań z działalności PCPR i ORPZ oraz innych sprawozdań rzeczowo-finansowych dotyczących pieczy zastępczej. Program może być modyfikowany w przypadku pojawienia się nowych potrzeb w zakresie pieczy zastępczej.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Zadania samorządu w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	4
2.1 Zadania powiatu.....	5
3. Adresaci programu.....	7
4. Piecza zastępcza w Powiecie Pszczyńskim w latach 2021- 2023.....	8
4.1 Rodzinna piecza zastępcza.	8
4.2 Instytucjonalna piecza zastępcza.....	12
4.3 Usamodzielnianie wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.	13
5. Założenia programowe	16
6. Cele Programu, kierunki, działania.....	17
7. Limit rodzin zastępczych.	25
8. Wskaźniki realizacji programu.	25
9. Ryzyko dotyczące realizacji programu	29
10. Źródła finansowania programu	29
11. Koordynacja i monitoring programu.....	30

Spis tabel:

Tabela 1. Rodziny zastępcze na terenie powiatu pszczyńskiego w latach 2021- 2023.	8
Tabela 2. Dzieci z powiatu pszczyńskiego przebywające w rodzinach zastępczych..	9
Tabela 3. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego umieszczone po raz pierwszy w rodzinach zastępczych (poza pogotowiem).....	10
Tabela 4. Dzieci z powiatu pszczyńskiego umieszczone w pogotowiach rodzinnych.	10
Tabela 5. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych.	10
Tabela 6. Wydatki powiatu na płace związane z zawodowymi rodzinami zastępczymi w złotych.....	11
Tabela 7. Wydatki i dochody powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej w złotych (świadczenia, wynagrodzenia rodzin oraz osób do pomocy).....	12
Tabela 8. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach:.....	13
Tabela 9. Dzieci z powiatu pszczyńskiego przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	13
Tabela 10. Koszt utrzymania dzieci z powiatu pszczyńskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w złotych.	13

Tabela 11. Liczba wychowanków pobierających świadczenia w związku z usamodzielnieniem.....	14
Tabela 12. Środki wydatkowane w związku z usamodzielnianiem wychowanków...	15
Tabela 13. Dzieci pochodzące z powiatu pszczyńskiego wymagające po raz pierwszy umieszczenia w pieczy zastępczej	15
Tabela 14. Liczba dzieci z powiatu pszczyńskiego, które opuściły system pieczy zastępczej w latach 2021-2023.	15
Tabela 15. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka ..	25